

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. március 30-ai ülésére

**Tárgy: A Száraz-ér Társaság Természetkutató és Környezetvédő Egyesület
tevékenységéről szóló tájékoztató**

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Munkatervében évről-évre napirendjére tűzi az önkormányzati támogatásban részesülő egyes civil szervezetek tevékenységéről, terveiről szóló tájékoztató megtárgyalását.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2017. évi Munkaterve összeállításakor úgy határozott, hogy a Száraz-ér Társaság Természetkutató és Környezetvédő Egyesület tevékenységéről, céljairól szóló tájékoztatót a 2017. március 30-ai soros ülésének keretében kívánja megismerni.

Haskó János, az egyesület elnöke a tájékoztatót elkészítette, mely az előterjesztés mellékletét képezi. A Munkaterv szerint a tájékoztatót véleményezi az Oktatási és Kulturális Bizottság, a Szociális Bizottság, és a Városfejlesztési és Pénzügyi Bizottság.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg, majd hozza meg döntését.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Száraz-ér Társaság Természetkutató és Környezetvédő Egyesület tevékenységéről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Felelős: Mótyovszki Róbert alpolgármester
Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2017. március 20.

Mótyovszki Róbert
alpolgármester

Az előterjesztést készítette: Kersmájer Dóra Renáta igazgatási ügyintéző
Az előterjesztést látta: Kvasznovszkyné Szilasi-Horváth Krisztina jegyző

Tisztelt Alpolgármester Úr!
Tisztelt Képviselőtestület!

Tótkomlós Város Polgármesteri Hivatala		
Száma:	126-5/2017	
Iktalva:	2017 MARE 20.	
Melléklet	Ügyszám	Statisztika
	KD	

Egyesületünk működéséről szóló tájékoztatónkat a Képviselőtestület Kérésére az alábbiakban nyújtjuk be:

A Száraz-ér Társaság – teljes nevünkön: Száraz-ér Társaság Természetkutató és Környezetvédő Egyesület Tótkomlós- 1995.óta működik. A bíróság 1996.évben jegyezte be. Az alapító tagok a település széles társadalmi rétegeit képviselték, összesen 22 fővel. Ekkor Tótkomlóson még csak öt bejegyzett civil szervezet működött.

A kitűzött cél: a Száraz-érnek, mint időszakos vízfolyásnak a megmentése, természeti értékeinek felkutatása, megóvása, az építetett örökség megóvása.

Ezeknek a terveknek a megvalósításához komoly erkölcsi és anyagi támogatást kaptunk a korábbi években a helyi önkormányzattól.

Az első 15 évben, a céljaink alapján végzett munkánk az alábbi eredményekkel járt:

- Előtérbe került a környezettudatos életre való nevelés. Mégpedig a helyi iskolák diákjai számára szervezetünk egyhetes időtartamú, „Ifjú környezetvédő” című táborát, 17 éven át, minden nyáron. Táboraink népszerűek, sikeresek voltak.
- Évente megemlékeztünk a természetvédelemről, környezetvédelemről a helyi óvodások, iskolások részvételével, az úgynevezett „Zöld Napokon” a Föld Világnapja, a Víz Világnapja, a Madarak, Fák Napja rendezvényeken, továbbá a Környezetvédelmi és a Takarítási akciókon.
- Évente rajzpályázatot hirdettünk a természet- és környezetvédelme témában, amelyet – városunkon túl- kiterjesztettünk a Száraz-ér menti településekre is. (Battonya, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Végegyháza, Kaszaper, Nagyér, Pitvaros, Királyhegyes, Békéssámson, Kardoskút). A rajzpályázatokra rengeteg anyag érkezett, sikerült megmozgatni a diákok fantáziáját. Mindezt köszönhetjük a lelkes pedagógusoknak is.
- Minden évben aktívan részt vettünk az ÁNTSZ felhívására a parlagfű- mentesítési akciókban. Ifjú környezetvédőink segítettek megjelölni a fertőzött területeket, amelyeket később a helyi Önkormányzat lekaszáltatott.
- Kiváló partner kapcsolatot ápoltunk az ATIVIZIG vezetésével, szakembereivel. Pl. A Száraz-ér fejlesztési programban (1999- 2000.évben) mi voltunk a civil partnerek.
- Az elmúlt 20 év alatt 6 könyvet, a Száraz-ér természetvilágát feldolgozó kiadványt készítettünk elhivatott természet- környezetvédő tagjaink munkája eredményeként.
- A meghirdetett rajzpályázatok, táborok, versenyek nyertesei számára pedig számtalan oklevelet, emléklapot, tematikus órarendet, naptárt készítettünk és adtuk át.
- A természetvédelem állandó jelenlétet követel, és folyamatos ismeretgyarapítást igényel. Ezért minden évben rendszeresen részt vettünk ilyen témájú megyei, és országos tanácskozáson, konferencián.

Kapcsolataink, együttműködési szerződéseink:

- hosszú évek óta tagszervezete vagyunk a Magyar Természetvédő Szövetségnek;
- a magyarországi Európa Ház klubjának;
- rendszeresen részt veszünk a Fenntartható Fejlődés Tanácsának fórumain;
- a Békés megyei Közösségfejlesztők civil műhelyével napi kapcsolatban állunk, együttműködünk, rendszeresen együtt dolgozunk. Minden évben részt veszünk az általuk szervezett nyári civil műhely rendezvényen, ahol folyamatos szakmai képzést kapunk;
- képviselőnk van a Maroshár Turizmusáért Közhasznú Egyesületben;

2017 MARE 20.

- városunkon belül megkötöttük az együttműködési megállapodást a helyei Önkormányzattal;
- együttműködési megállapodásunk van a Komlói Szlovákok Szervezetével, magas színvonalú kiadvány is készült közös munkánk eredményeként, (Komlói Szlovákok Díszítő Művészete címmel, amelyet támogattunk, és amelynek szerzője egyesületünk volt titkára);
- folyamatos kapcsolatunk, és megállapodás alapján együttműködésünk töretlen a Tótkomlós Turizmusáért Egyesülettel;
- a helyi ÁMK-val is jó a kapcsolatunk hosszú évek óta, a kiállításaink, a vetélkedők és a táborok szervezése kapcsán;
- rendszeres támogatói és együttműködő partnerei vagyunk a végegyházi Barangolók Közhasznú Egyesületnek, akik magas színvonalú vetélkedő sorozatot szerveztek 5 éven keresztül a Száraz-ér menti települések diákjainak bevonásával, amelyen a tótkomlói szlovák iskola diákjai is szép eredménnyel szerepeltek;
- az előzőekben a munkánknál említett ÁNTSZ-el és ATIVIZIG-el kapcsolatunk szakmai jellegű, és folyamatos.

Az Egyesületünk gazdálkodásáról:

Minden civil szervezetnek, így nekünk is, tevékenységünkhöz anyagi forrásokra volt szükségünk. Közhasznú egyesület révén többféle pályázaton vehettünk részt, több kevesebb sikerrel.

Az első időkben jelentős összegeket nyertünk az ATIVIZIG-től, a Békés megyei Vízművektől, a Zöld forrásból, majd később a Nemzeti Civil Alaptól. Kiadványainkat a helyi önkormányzat, valamint a környező települések önkormányzatai is támogatták. A tagdíj bevételek és adományok csak kis mértékben fedezték működési kiadásainkat (pl. könyvelő, bankköltség, posta költségek stb.). Adójuk 1 %-ából többen támogatták egyesületünket, átlagban 60- 120 ezer forinttal évente.

Az elmúlt 2 évtized alatt évente kb. 400- 600 ezer forintból éltünk, úgy, hogy tisztségviselőink nem kaptak tiszteletdíjat, semmiféle díjazásban nem részesültek.

A közelmúltban a Nemzeti Együttműködési Alaptól (NEA) csupán egy alkalommal nyertünk szakmai feladatra – könyvkiadásra – 385 ezer forintot, működésre nem kaptunk pénzt.

A Norvég Alaptól nyert 630 ezer forintos pályázatunk megvalósítása két évre szólt, amelyet a helyi védelemre elfogadott természeti értékek, területek felkutatására, kijelölésére, és karbantartására használtunk fel.

Az elmúlt évek során (2013- 2016. években) Önöktől az alábbi összegeket kaptuk:

2013. év : 50.000.-Ft, 2014.év: 60. 000.-Ft, 2015.év: 90. 000.-Ft, és 2016.év: 120.000.-Ft. A kapott összegekkel elszámoltunk határidőn belül. Ezennel is köszönjük az Önkormányzat támogatását, mert e nélkül csődhelyzet és megszűnés lett volna civil szervezetünk sorsa.

Az utóbbi öt évben komoly változásokon ment keresztül egyesületünk. Megjelentek sorainkban a szakképzett fiatalok, akik felrázzák a korosodó idősebb tagokat is. Ennek az lett a nagyon szerencsés eredménye, hogy a korábbi vezetőség mandátumának lejártakor, - 2016. okt. 2-ai tisztújító közgyűlésen a teljes vezetőség durván 40 évvel megfiatalodott.

Új stratégiájuk lényege:

- sürgősen megmenteni a természeti értékeket,
- a terepen megismertetni az értékekkel a diákokat, és megmutatni az értékek megővásával kapcsolatos feladatokat,
- a legújabb kutatási eredményekkel megismertetni a lakosságot.

Az új vezetés a személyi változások, és az új koncepció miatt az egyesület alapszabályát is módosításra javasolta, melyet a bírósághoz is benyújtottunk.

Röviden arról, hogy az utóbbi években az új tagok, és a vezetőség mit tett és tervez megtenni:

Az utóbbi években megújuló szervezetünk több sikeres pályázatot is megvalósított, és 2015. április 30-án Együttműködési megállapodást is kötött az Önkormányzattal. A korábbi tevékenységeink (túrák, kiállítások, vetélkedők) mellett elkezdtük a téli madáretetést és gyűrűzést a városi Ligetben, rendszeresen közöltünk ismeretterjesztő írásokat a Komlói Hírmondóban, az Önkormányzattal együttműködve kialakítottuk a helyi jelentőségű védett természeti területek országos szinten is egyedülállóan átfogó hálózatát és nem utolsósorban megjelentettük legújabb kiadványunkat, melyben tudományos igényességgel foglaltuk össze az utóbbi évek kutatásait és eredményeit. Az átalakulási folyamat végén, ahogyan azt említettük, 2016 őszén teljes vezetőségváltás történt. Új, fiatal vezetőség vette kezébe az Egyesület ügyeit, és építi jövőjét.

Az új elnökség a korábbi munkákat folytatni akarja, azonban néhány további tevékenységet is szeretne programjába bevenni. Folytatnánk a téli madárgyűrűzést, a védett területek speciális élőhely-kezeléseit, a biotikai kutatásokat, előadásokat és kiállításokat szeretnénk tartani. A fásítási tervek oka, hogy nyilvánvalóan egyre inkább fogynak a fák a határban, ami rossz hatással van a levegő minőségére, a helyi gyerekek és a többi lakos egészségére is. Fás szárúak telepítése során őshonos fafajokat és cserjéket használnánk. Az ültetést követő években tervezzük azok gondozását elvégezni, ezzel a fák megerősödését biztosítani. Munkáinkkal lassú növekedésű, de ellenálló és szárazságtűrő fafajokat is ültetnénk. A fafajok megválasztása és elhelyezése során a természetvédelmi érdekek mellett figyelembe vennénk vadgazdálkodási, és gazdálkodási szempontokat is. A területek tulajdonosaival valamint Tótkomlós Város Önkormányzatával való egyeztetés után szeretnénk elkezdni a munkát. Ezen terveink megvalósítását is megkezdjük. 2016 őszén és 2017 tavaszán az Ó-temető körül kocsányos tölgy makkokat és több száz facsemetét (mezei juhar, tatár juhar, vadkörte, sajmeggy, mezei szil) ültettünk.

Melléklet

A Száraz-ér Társaság által kiadott könyvek:

- Réthy Zsigmond (szerk.) (1998): A Száraz-ér múltja, jelene, jövője.
Stirbiczné Dankó Katalin (szerk) (2001.): Közös gondolkodással a Száraz-ér jövőjéért.
Stirbiczné Dankó Katalin (szerk) (2004.): Barangolások a Száraz-ér mentén.
Stirbiczné Dankó Katalin (szerk) (2007): Mentés másként. – Természeti és épített környezetünk.
Stirbiczné Dankó Katalin (szerk) (2009): A Száraz-ér vidéke. – Természeti és épített környezetünk.
Stirbiczné Dankó Katalin (szerk) (2011): Marosháton, Száraz-ér vidékén. – Tanulmányok, képek, diákmunkák a környezet megismeréséért és védelméért.
Balogh Gábor (szerk) (2016): A Száraz-ér Társaság Kutatásai 2011- 2015.között.

Haskó János (elnök)